

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21

הנשיא אברהם טל
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית מרכז דרום

תר"מ 92 / 21

העותר: רני אידן

נגד

המשיבה: גלית שאול

עתירה לצו מניעה ולצו להסרת מודעות לפי סעיפים 17ב, 17ג ו-17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה)

בשם העותר: עו"ד שמוליק כהן

בשם המשיבה: עו"ד עמוס נוה

החלטה

בפניי עתירה שהוגשה לפי סעיפים 17ב, 17ג ו-17ד לחוק דרכי תעמולה למתן צו להסרת מודעות המפרות את סעיף 10 לחוק האמור וכן צו האוסר על המשיב לתלות שלטים המפרים את הוראות החוק. בלב העתירה מצויה מערכת הבחירות למועצות האזוריות, ובכלל זה לראשות המועצה האזורית עמק חפר (להלן: המועצה).

א. רקע וטענות הצדדים:

1. העותר מכהן כראש המועצה האזורית עמק חפר (להלן: המועצה) והוא מתעתד להתמודד, לפי הצהרתו, בבחירות הקרובות לראשות המועצה שיתקיימו בתאריך 30 באוקטובר 2018 (ראו: חוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, וסעיף 5 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות) (תיקון מס' 10), התשע"ז-2017).
2. בהתאם לחומר שבפניי המשיבה עתידה גם היא להתמודד בבחירות הקרובות לראשות המועצה.

טענות העותר

3. העותר מבקש כי אורה למשיבה להסיר את כל השלטים שהוצבו על ידה במרחב הציבורי, ובמיוחד את אלה הגדולים מ-50 עד 70 סנטימטר, שהוצבו בניגוד לחוק דרכי תעמולה.

עמוד 1 מתוך 4

4. כמו כן מבקש העותר כי יינתן צו המורה למשיבה להימנע מלתלות שלטים נוספים במרחב הציבורי שלא במקומות שיועדו להדבקת מודעות או שלטים הגדולים מ-50 עד 70 סנטימטר, במקומות שאינם דירות מגורים פרטית או משרדי המטה שלה.
5. עוד מבקש העותר לחייב את המשיבה בהוצאות לדוגמא לנוכח התעלמותה מפניות מוקדמות בנושא זה, שהועברו, בין היתר, נוכח ההחלטה בתר"מ 71/21 רני עידן נ' עפרה ברק (23.8.2018) (להלן: עניין עפרה ברק).
6. העותר צירף לעתירתו רשימת מקומות בהם תלתה המשיבה שלטים, תמונות מהן עולה כי נתלו שלטים מטעם המשיבה הגדולים מ-50 עד 70 סנטימטר שלא במקומות אשר יועדו לתליית שלטים מטעם הרשות המקומית.

תגובת המשיבה

7. המשיבה מקפידה הקפדה גדולה על חוק דרכי תעמולה, ואם אכן נתלו שלטים המפרים את הוראות החוק הם נתלו בשוגג על ידי פעילים עצמאיים בשטח.
8. המשיבה מטילה ספק בעצם ההפרה, שכן הצילומים שצורפו לכתב העתירה הם באיכות נמוכה, מבלי שהובהר היכן צולמו וללא תאריך המפרט את מועד הצילום. רשימת השילוט המפורטת בסעיף 15 לכתב העתירה היא רשימה ישנה שהוכנה לרגל הגשת העתירה בעניין עפרה ברק, ומופיעה בעתירה דנן באופן של "העתק הדבק".
9. נכון למועד הגשת כתב התשובה היא דאגה להסיר את כל שלטי ההתמודדות אשר נתלו תוך חריגה מהוראות החוק, ובפרט וידאה כי אין שלטים מטעמה התלויים במקומות המפורטים בעתירה. משכך, ולאור התחייבותה להקפיד על חוק דרכי תעמולה, התייטר הצורך במתן צו מניעה כמבוקש בעתירה.
- העתירה, על נספחיה, הומצאה לה ביום 28.8.2018, עוד בטרם הוגשה לוועדת הבחירות (העתירה הוגשה בהתאם לתקנות רק ביום 30.8.2018 בשעה 17:16). היא פעלה להסיר את כל השילוט המפר את חוק דרכי תעמולה כבר ביום 29.8.2018, עוד בטרם הגשת העתירה.
10. העתירה נגועה בחוסר תום לב, שכן העותר עצמו מפר את חוק דרכי תעמולה ותולה שלטים באותו אופן עליו הוא מלין במסגרת העתירה. נוכח זאת, ונוכח העובדה כי במועד הגשת העתירה השילוט המפר כבר הוסר על ידה הרי שמדובר בעתירה קנטרנית ומיותרת.
- בקשר לטענה זו אבהיר כבר עתה, כי טענות בגין הפרות מצד העותר של חוק דרכי תעמולה אינן "טענות הגנה", ודינן להתברר בפני עצמן וכפי שציינה המשיבה שבדעתה לעשות (עיינו: החלטתי שניתנה זה עתה בתר"מ 91/21 רני עידן נ' חיזקי סיבק (13.9.2018); תר"מ 68/20 קוניק נ' בן שחר (השופט ס' גובראן; 19.08.2013); תר"מ 105/20 רון כץ נ' רשימת "ביחד" (השופט ס' גובראן (15.09.2013)).

עמוד 2 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشلیم القدس, 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

משכך, איננו נדרש לטענות האמורות, וכולן תתבררנה במסגרת עתירה שהגישה המשיבה כנגד העותר בתר"מ 101/21.

ב. המסגרת הנורמטיבית

1. סעיפים קטנים 10(א) ו-1(א) לחוק דרכי תעמולה קובעים:

"10(א) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המוצגות ברבים, אלא בהגבלות אלה:

- (1) המודעה לא תהא גדולה מ-50 על 70 סנטימטר;
 - (2) בוטלה.
 - (3) המודעה תישא את שמו ומענו של המדפיס שהדפיס אותה ושל האדם האחראי להזמנתה; ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או רשימת המועמדים;
 - (4) המודעה לא תודבק אלא על לוחות מודעות שייעדה רשות מקומית דרך קבע להדבקת מודעות או שייעדה במיוחד להדבקת מודעות של תעמולת בחירות לקראת בחירות.
- (1א) על אף הוראות סעיף קטן (א) תותר תעמולת בחירות באמצעות מודעה המוצגת על גבי דירת מגורים או על משרדיה או מועדוניה של מפלגה או רשימת מועמדים, ובלבד שהצבת המודעה אינה אסורה לפי חוק הדרכים (שילוט), תשכ"ו-1966, ואם נקבעו תנאים והגבלות בחוק עזר לפי פסקה (2), כפוף לאותם תנאים והגבלות";

2. סעיף 10א לחוק דרכי תעמולה קובע כי הוראות סעיף 10 יחולו בשינויים המתחייבים גם על "שלט מודפס או בלתי מודפס, אולם הגבלת פסקה (1) לסעיף 10 לא תחול על שלט הנושא אך ורק אות וכינוי שאושרו כדין לרשימת מועמדים".

3. תכלית ההגבלות הקבועות בסעיף 10 לחוק דרכי תעמולה היא שמירה על שוויון בין המועמדים, ומניעת הצפת מבני המועצה בשלטי תעמולה תוך פגיעה במראה המועצה (ראו: תר"מ 60/03 ש"ינוי – מפלגת המרכז נ' דוקורסקי (השופטת ד' דורנר 12.10.2002) (להלן: עניין ש"ינוי)).

4. סעיף 10 לחוק דרכי תעמולה קובע את ההגבלות העיקריות על פרסום שילוט (גודל, שקיפות ומיקום), ועניינו שילוט בשטחי פרסום עירוניים.

דיון והכרעה

1. אינני מקבל את טענת המשיבה כי שלטים מפרים נתלו כתוצאה של "שגגה" ועל ידי "פעילים עצמאיים". זכות היסוד העומדת לאזרח להיבחר לתפקיד ציבורי כרוכה באחריות גדולה, ועליו להקפיד הקפדה יתרה על הוראות החוק, ובפרט על חוק דרכי תעמולה, המסדירים את ענייני התעמולה ומבטיחים את השמירה על טוהר מערכת הבחירות.

עמוד 3 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس. 9195015

טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

2. אני דוחה את טענת המשיבה כי הצילומים שצורפו לכתב העתירה הם באיכות נמוכה, מבלי שהובהר היכן צולמו וללא תאריך המפרט את מועד הצילום. העותר הציג רשימה מפורטת של לא פחות מ-19 מקומות בהם תלתה המשיבה שלטים המפרים את חוק דרכי תעמולה. ברשימה זו מצוינים בפרוטרוט ובאופן מדויק מיקום השלטים, כאשר חלק מהאמור בפירוט המילולי נתמך בתמונה.
- ר' למשל השורה לפני האחרונה ברשימת השילוט המפר בו נכתב: "מפגש 5700 – משתלת נקודת חן" (תחת הכותרת "מיקום השלט") "מול המשתלה" (תחת הכותרת "הערת"). לתיאור מילולי זה צורפה תמונה תומכת (עמ' 14 לכתב העתירה התמונה האחרונה), גם אם לא באיכות על הצד הגבוה וגם אם בשחור לבן, בתמונה ניתן לראות בבירור את שמה של המשיבה (בשלט האמצעי) כאשר הוא תלוי באופן המנוגד לחוק.
3. רשימה זה נתמכה בתצהיר מיום 25.8.2018, ואני מקבל את האמור בה, שהוכחש בשפה רפה ובאופן מתחמק על ידי המשיבה, מבלי להתייחס באופן מפורט אף לא לאחד מ-19 השלטים.
4. הלכה למעשה המשיבה לא מעלה כל טענת הגנה, ואין בטענותיה כל תשובה מהותית בעניין טענות העותר בדבר תליית שילוט בחירות בניגוד לדין בעניין גודל השלטים ובעניין מיקומם. אדרבה, המשיבה הודתה, (אם כי במקצת) בטענות העותר וניסתה להאשים את פעילי השטח, ולכך אין להסכין.
5. לאור כל האמור לעיל, אני מקבל את העתירה ונותן להצהרת המשיבה תוקף של צו לפי סעיפים 17ב, 17ג ו-17ד לחוק דרכי תעמולה. המשיבה תסיר את כל השלטים שהוצבו על ידה או על ידי מי מפעיליה, החורגים מהוראות סעיף 10 לחוק דרכי תעמולה, ככל שנותרו, לא יאוחר מיום 23.09.2018. בקביעת מועד זה, התחשבתי כבר במועדי ישראל הבאים עלינו לטובה, ולכן לא נתקבל בקשת ארכה הנוגעת לכך.
6. ככל שהעותר ייחשף להצבת שילוט חורג נוסף מטעם המשיבה, הוא יפנה אליה במישרין, על מנת להסדיר זאת, בטרם הגשת עתירה נוספת או בקשה לפי פקודת ביזיון בית משפט. בפנייה כאמור תופנה המשיבה למיקום השילוט המפר, ולדין המופר, לכאורה.
7. המשיבה הצהירה כי היא הסירה את השילוט מיוזמתה עוד בטרם הגשת העתירה, אך לאור טענותיה בכתב התשובה היא תשלם לעותר הוצאות בסכום של 4,000 ₪.

ניתנה היום ח' בתשרי התשע"ט (17 בספטמבר 2018)

אברהם טל

נשיא של בית משפט מחוזי
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית מרכז-דרום

עמוד 4 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس. 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il